ଡି. କେ. ଛଙ୍ଗାନି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ନିତ୍ୟା ରଞ୍ଜନ ମୁଖାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

17 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନାଗରିକ ସେବା (ସେବା ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୀକୃତି) ନିୟମାବଳୀ, 1993:

ନିୟମ 4 ରୁ 10 - ସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ସଂଘ - ସ୍ୱୀକୃତି - ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସଂଘ ପାଇଁ ଏହା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଅଛି - ଏହା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗୀୟ ବିବାଦକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେବ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 490/1980 ।

ଦେୱାନୀ ନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 13393 (ଡବ୍ଲ୍ୟୁ)/1979 ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 14.9.79 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. କେ. ପାଣ୍ଡେ, ଆର୍. କେ. ଖାନ୍ନା ଏବଂ ଆର୍. ପି. ସିଂ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବି. ସେନ୍ ଏବଂ ପି. ପି. ମଲହୋତ୍ରା, ଦିଲିପ ସିହ୍ନା, ଡି. କ୍ରିଷ୍ଣନ, କେ. ଆର୍. ନାମ୍ବିଆର ଏବଂ ସି. ଭି. ଏସ୍. ରାଓ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ଦେୱାନୀ ନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 13393 (ଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର,1979 ଏବଂ 17 ଡିସେମ୍ବର,1979 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଏହି ଦାବିଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ଭୂବୈଜ୍ଞାନିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କର୍ମଚାରୀ ସଂଗଠନର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ସଂଘର ସ୍ୱୀକୃତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ବିବାଦଟି ହେଉଛି : ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ସଦସ୍ୟତା ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ସଂଘର ସ୍ୱୀକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଅଛି କି ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଏହା ଦୁଇଟି କାରଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତର ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀୟ ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଅଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଯେହେତୁ 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1975 ରେ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଦୁଇ ଦଶନ୍ଧିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଗଲାଣି, ତେଣୁ ଏହା ଆଉ ଏକ ଚଳବତ୍

ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 309ର ପରନ୍ତୁକ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 148ର ଖଣ୍ଡ (5) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି, ମହା ଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସିଭିଲ୍ ସେବା (ସେବା ସଂଗଠନର ସ୍ୱୀକୃତି) ନିୟମାବଳୀ, 1993 ନାମକ ନିୟମ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯାହା 5 ନଭେମ୍ବର, 1993 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ନିୟମ 4 ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବାକୁ ଥିବା ସେବା ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ସେମାନଙ୍କୁ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଖଣ୍ଡ (5) ଏକ ସେବା ସଂଗଠନର ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଏ :

"5. ସେବା ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ :ଏକ ସେବା ସଂଗଠନ ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରେ, ସରକାର ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇପାରେ, ଯଥା;

(a) ସେବା ସଂଗଠନର ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ସଂଗଠନ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର, ଗଠନ, ସଂଗଠନର ଉପ-ନିୟମ, ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ, ମୋଟ ସଦସ୍ୟତା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୂଚନା ରହିଛି ।

(b) ସେବା ସଂଗଠନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ସେବା ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଠିତ ହୋଇଛି;

(c) ସେବା ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବର୍ଗରେ ସୀମିତ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ଥିବା ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ସେବା ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

(d) (i) ଏହି ସଂଗଠନ ଏକ ବର୍ଗର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟାର ସର୍ବନିମ୍ନ 35 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ସଦସ୍ୟତା ସହିତ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସଂଗଠନ ଥାଏ, ଯଦିଓ 35 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରେ ଯଦି ଏହା ଅତି କମରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ସଦସ୍ୟତା ଆବଶ୍ୟକ କରେ;

(ii) ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଭାବେ ଅଚାଲୁ ହୋଇଯିବ, ଯଦି ସେ ଏପରି ବର୍ଗରେ ସାମିଲ ହେବା ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତି ।

(e) ଚାକିରିରେ ଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେବା ସଂଗଠନର ପଦାଧିକାରୀ ସଦସ୍ୟ ହେବେ ।

(f) କୌଣସି ଜାତି, ଜନଜାତି କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ଏପରି ଜାତି, ଜନଜାତି କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ଅଂଶର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଆଧାରରେ ସେବା ସଂଗଠନ ଗଠନ କରାଯିବ ନାହିଁ ;

(g) ସେବା ସଂଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କେବଳ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି; ଏବଂ

(h) ସେବା ସଂଗଠନର ଜମି କେବଳ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଦାନ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସେଥିରେ ଗଠିତ ଏବଂ କେବଳ ସେବା ସଂଗଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ନିୟମ 6 ସେହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରେ ଯାହା ଅଧୀନରେ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ନିୟମ 7 ସଦସ୍ୟତାର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ନିୟମ 8 ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ନିୟମ 9 ସରକାରଙ୍କୁ ରିହାତି ଦେବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ନିୟମ 10 ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକରଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ ।

ଏହିପରି, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ, ଯଦି ସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକାଧିକ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ସଂଘ ଅଛି, ତେବେ ଭାରତ ସରକାର ଏକ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ସେବା ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସଂଘର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ କିପରି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ବିବାଦ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୀକୃତି ଅନୁରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଘ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲଟି ପରିସମାପ୍ତି କରାଗଲା । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ୍. ଅପିଲର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା

ଶିବାନୀ ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ